

مجادله را با ایران آغاز کرد. با حمله عراق به ایران و وقوع جنگ ایران و عراق، کشورهای اروپایی به حمایت از عراق پرداختند و به این کشور کمک‌های تسلیحاتی نمودند. همچنین تحریم تسلیحاتی را علیه ایران آغاز کردند. در ۱۳۶۰ یونان و در ۱۳۶۴ اسپانیا و پرتغال به این اتحادیه پیوستند و همانند دیگر متحدان آمریکا تحریم شدیدی علیه حکومت ایران وضع و از عراق در این جنگ حمایت کردند.

پایان جنگ و آغاز گفت وگوهای انتقادی

با پذیرش قطعنامه ۵۹۸ شورای امنیت از جانب ایران و برقراری آتش‌بس میان ایران و عراق، فرصت مناسبی برای بهبود و توسعه روابط سیاسی ایران و اتحادیه اروپایی فراهم شد با این حال توهین بی‌شرمانه سلمان رشدی به ساحت مقدس حضرت رسول که صدور فتوای تاریخی حضرت امام را به دنبال داشت بار دیگر عادی سازی روابط دوجانبه را متوقف ساخت. اروپایی‌ها در اقدامی عجولانه سفرای خود را از تهران فراخواندند، مانور قدرتی که بیش از یک ماه دوام نیاورد و سفرای اروپایی بار دیگر به ایران بازگشتند. اگرچه آیت الله هاشمی رفسنجانی تلاش داشت روابط دوجانبه را بهبود بخشد، ولی به دلیل برقرار ماندن

در واشنگتن در دستور کار قرار گرفت، اروپا با ارتقای روابط خود با ایران، آن را کاملاً نادیده گرفت. در این دوران اتحادیه اروپایی تلاش می‌کرد که ضمن گفت و گو با ایران، این کشور را ترغیب نماید تا رفتار خود را راجع به مرگ سلمان رشدی، وضعیت حقوق بشر، تروریسم، صلح خاورمیانه و مسئله خریدهای تسلیحاتی تغییر دهد. در این دوران البته اروپا با سیاست‌های آمریکا در مورد ایران یعنی مهار دوجانبه، تحریم‌های متعدد و ممنوعیت صدور فناوری نیز همراهی نمی‌نمود. در این سلسله از گفت‌وگوها انتظارات متقابل ایران و اتحادیه اروپا از یکدیگر به صراحت مطرح

عوامل تنش‌زا بین دو طرف، این تلاش‌ها چندان موثر واقع نشد. پس از تجاوز عراق به کویت و به دنبال اتخاذ مواضع بیطرفانه از سوی ایران در این جنگ، اولین گام رسمی برای عادی سازی روابط ایران و اتحادیه اروپایی برداشته شد.

به طور کلی روابط ایران و کشورهای اروپایی را پس از پایان جنگ تحمیلی می‌توان به سه دوره مشخص تقسیم کرد: نخست دوران "گفت‌وگوی انتقادی" که از سال ۱۹۹۲ آغاز شده و تا ۱۹۹۷ ادامه پیدا کرد. در این دوره اروپا بر خلاف خواست دولت آمریکا در برنامه ریزی در مورد انزوای ایران شرکت نکرده و در سال که تحریم اقتصادی ایران

وزیرای خارجه ترونیکیای اروپایی در تهران
به دیدار سیدمحمد خاتمی، رئیس‌جمهور
وقت آمده‌اند